

LEPPÄVIRRRAN KUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS

Kunnanvaltuustolle
Toimintavuodelta 2025

Kuvaaja: Kirsi Moisander

Sisällysluettelo

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS.....	1
1. Puheenjohtajan katsaus	3
2. Tarkastuslautakunnan tehtävä	5
3. Arvioinnin toteuttaminen ja arviointikertomuksen valmistelu valtuustolle	6
4. Kunnanhallituksen antama selvitys vuoden 2024	7
arviointikertomukseen	7
5. Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	12
5.1 Kunnanhallitus, elinvoimapaalvelut	12
5.2 Kasvun ja oppimisen lautakunta	14
5.1.1 Varhaiskasvatuspalvelut	16
5.1.2 Koulupalvelut	16
5.1.4 Tekniset palvelut	16
5.1.3 Hyvinvointilautakunta	18
5.1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	18
6. Erillisarvioinnit	18
6.1 Konnuslahti-Kurjala koulut	18
6.2 Yläkoulun ja lukion valmistelu	18
6.3 Luottokorttien käyttö	19
6.5 Kunnan konserniyhtiöiden kyky toteuttaa niille annettuja tehtäviä	19
6.6 Sidonnaisuudet	20
7. Talouden toteutuminen ja tasapaino	20
7.1 Tilikauden tulos, talouden analyysi	20
7.2 Talouden tasapaino	21
7.3 Investoinnit ja velka	22
8. Kuntakonserni	22
9. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	22
10. Henkilöstö	23
11. Yhteenvedo	24
12. Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle	25

1. Puheenjohtajan katsaus

Uuden valtuustokauden alkaessa tarkastuslautakunta aloitti työnsä ikään kuin tyhjältä pöydältä sekä uusien että työssä aiemmin mukana olleiden kokoonpanolla. Kausi käynnistyi syyskauden 2025 alussa, jolloin aiemman tarkastuslautakunnan viimeiseksi tehtäväksi oli jäänyt edellisen valtuustokauden viimeisen kokonaisen tilikauden 2024 arviointikertomuksen kirjoittaminen. Vuoden 2025 alusta edelliseltä lautakunnalta ei ollut kirjauksia arviointikertomuksen pohjaksi.

Valtuustokauden vaihtuessa ja lautakunnan käynnistäessä työtään syyskuussa 2025 uudella lautakunnalla oli rajallinen aika perehtyä tarkastustoimen kokonaisuuteen, puheenjohtajien ja koko lautakunnan kouluttautuessa tehtäväänsä ja perehtyessä tarkastuslautakunnan tavoitteisiin sekä samalla laatien tarkastussuunnitelmaa. Oman perehdyttämishjelmamme läpi käytyämme aloimme kuulla johtavia virka- ja luottamushenkilöitä ja perehtyä lakisääteisen tehtävämme eri osa-alueisiin.

Työtä helpottamaan saimme lautakunnalle sihteerin ja iloisena otimmekin vastaan lautakunnan sihteeriksi BDO:n Eija Susitaipaleen, joka on helpottanut lautakunnan kokousten valmistelua ja koko lautakuntatyötä. Sihteerin puuttuminen olikin myös edellisen lautakunnan puheenjohtajan arviointikertomuksessa esille nostama asia.

Tarkastuslautakunta päätti toimintansa alussa käydä tiiviisti läpi eri lautakuntien, hallituksen ja konserniyhtiöiden päätöksiä, tehtäviä sekä vuoden 2024 tilintarkastuksessa ja arviointikertomuksessa esille nostettuja kysymyksiä, niiden huomioita ja saatuja vastauksia. Näin myös toimittiin.

Vuoden 2025 osalta lautakunta päätti nostaa arviointiin erityiskysymyksiä, joista tarkasteltiin erityisesti Konnuslahden ja Kurjalan kouluja koskevaa päätöksentekoa sekä lukion ja yläkoulun suunnittelun käynnistämistä päätöksenteon näkökulmasta. Lisäksi päätettiin tarkastella konserniyhtiöiden roolia ja työtä suhteessa kunnan määrittelemiін yhtiöille asetettuihin tavoitteisiin, ja sitä miten yhtiöt vastaavat niille määritellyistä kunnan toimialaan kuuluvista tehtävistä. Arviointi tehtiin myös siitä, miten Hotelli Vesileppis siirtyi kunnan haltuun ja operatiiviselta puolelta siihen, miten kunnan luottokorttiprosessi toimii, onko korttien käyttöön liittyviä periaatteita noudatettu. Työtä on siis riittänyt ja lautakunnan tiivis kokoustahti kuvaakin hyvin sitä millaisen työkentän ääressä olemme työskennelleet.

Omassa kunnassamme ja koko yhteiskunnassa tapahtuu paljon niin talouden, lainsäädännön kuin koko maapalloon vaikuttavan maailmanpolitiikankin alueilla. Tärkeäksi osaksi on siksi muodostumassa se, miten kunnat selviävät tehtävistään tulevana tiukan talouden vuosina sekä aikana, jolloin huoltovarmuudesta huolehtiminen on noussut kuntien yhdeksi tärkeistä tehtävistä epävakaa maailmanpolitiikan vuoksi. Haasteisiin on vastattava, mutta kuitenkin niin että myös lakisääteiset ja kuntalaisten luottamusta ja hyvinvointia edellyttävät

toimintatavat ja tehtäväkokonaisuuden toteutetaan oikea-aikaisesti ja oikein. Näihinkin kysymyksiin lautakunta tulee työssään tulevina vuosina tarttumaan.

Lautakunnan puolesta haluan kiittää lautakunnan jäseniä, sihteeriiä kuten myös kaikkia viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä hyvästä ja avoimesta keskustelusta sekä tiedon jakamisesta. Kuulemiset ovat osoittaneet, että kaikilla on selkeästi yhteinen tavoite hoitaa Leppävirran kuntaa vastuullisesti ja yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan arviointiprosessissa keskeistä on toimintojen kehittämisen edistäminen ja tehdyn työn arvioiminen niin, että toiminta kehittyy sellaiseksi, jossa jokainen pitää kiinni yhteisistä periaatteista ja kokee työssään luottamusta sekä onnistumista ja voi siten työskennellä hyvällä turvallisella mielellä hyvin hallinnoidussa kunnassa. Samoilla periaatteilla myös tehtäviinsä valittujen luottamushenkilöiden tulee pystyä kokemaan varmuutta päätöksenteon valmistelun laadusta ja luotettavuudesta, siitä että valmistelu on riittävän monipuolista ja huomioi myös ajantasaisen tutkimusnäytön päätösten vaikutuksista. Valmistelussa tarvittavaan vaikutusten arviointiin tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomiota talouden tiuketessa ja haasteiden muuttuessa yhä monimutkaisemmiksi.

Vaikka kehitettävää aina on, päätöksenteon avoimuus, huolellinen dokumentointi ja kunnollinen valmistelu takaavat hyvän ja luotettavan päätöksenteon. Tässä työssä kunta on kehittynyt koko ajan parempaan suuntaan.

Kirsi Moisander
puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan tehtävä

Kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja toteutuuko talouden tasapaino.

Leppävirran kunnanvaltuuston toimikaudeksi 1.8.2021–31.5.2025 valitsemina tarkastuslautakunnan jäseninä ja varajäseninä ovat toimineet seuraavat henkilöt:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Heikki Ropponen, puheenjohtaja	Juha Kilpeläinen
Henna Pitkänen, varapuheenjohtaja	Raili Miettinen
Pertti Hyvärinen	Tuomo Luostarinen
Juha Kumpulainen	Arto Luostarinen
Eija Nissinen	Pirjo Korhonen

Kunnanvaltuusto on päätöksellään 2.6.2025 § 9 valinnut tarkastuslautakuntaan toimikaudeksi 2025–2028 seuraavat viisi (5) jäsentä ja heille kullekin henkilökohtaiset varajäsenet:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Kirsi Moisander, puheenjohtaja	Anja Jokinen
Eija Nissinen, varapuheenjohtaja	Arja Puhakka
Pertti Hyvärinen	Markku Vuori
Pasi Halonen	Urpo Savolainen
Juha Kumpulainen	Ekaterina Ollikainen

Lautakunnan puheenjohtajana 31.5.2025 saakka on toiminut Heikki Ropponen ja varapuheenjohtajana on toiminut Henna Pitkänen.

Kunnanvaltuusto on päätöksellään 2.6.2025 § 9 nimennyt uudelle valtuustokaudelle tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi Kirsi Moisanderin ja varapuheenjohtajaksi Eija Nissisen.

Kuntalain mukaisesta tilintarkastuksesta vuonna 2026 on huolehtinut BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Lilja Koskelo.

Kunnanvaltuusto on päätöksellään 3.11.2025 § 68 valinnut kunnan tilintarkastusyhteisöksi myös vuosille 2026–2029 BDO Audiator Oy:n. Tarkastuslautakunta on päätöksellään 14.1.2026 § 3 päättänyt, että tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävää hoitaa Assistant Manager, tarkastaja Eija Susitaival ajalla 1.1.-31.5.2026 ja sen jälkeen jatkaa tehtävässä tilintarkastussopimuksen mukaisesti kauden 2026–2029 loppuun.

3. Arvioinnin toteuttaminen ja arviointikertomuksen valmistelu valtuustolle

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on muun muassa arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arviointihavainnot raportoidaan valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa.

Arviointia varten tarkastuslautakunta on hyväksynyt toimikaudeksi arviointisuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen. Vuoden 2025 painopistealueena on ollut kasvun ja oppimisen lautakunnan alainen toiminta. Arviointisuunnitelman pohjalta on laadittu tarkastuslautakunnan tarkempi vuosityöohjelma kutakin vuotta varten.

Tarkastuslautakunta on pitänyt tilivuoden 2025 arviointikokouksia yhteensä 14 kertaa; syksyllä 2025 neljä kokousta ja keväällä 2026 10 arviointikokousta. Lautakunta on kuullut keskushallinnon johtavia viranhaltijoita kunnan toiminnan ja talouden toteutumisesta sekä saanut selvitykset sivistyslautakunnan, varhaiskasvatuksen, teknisen toimialan, ympäristötoimen, elinkeinotoimen tehtäväalueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä investoinneista. Lautakunta on kuullut myös kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajien ajankohtaiskatsaukset. Lisäksi lautakunta on kuullut konserniyhtiöiden toimitusjohtajien katsaukset ja kuullut henkilöstöjärjestöjen edustajia, työsuojelupäällikköä sekä työsuojeluvaltuutettua.

Tarkastuslautakunta ei ole tehnyt tutustumiskäyntejä vuonna 2025.

Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu:

- Leppävirran kunnan tilinpäätökseen 2025
- Toimintakertomukseen
- Tilintarkastajan raportteihin
- Tilintarkastuskertomukseen
- Osavuosikatsauksiin
- Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kuulemisiin
- Muihin lautakunnan saamiin selvityksiin

Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tilintarkastajan suorittamista tarkastuksista 20.5.2026. Tarkastuslautakunta on perehtynyt raportteihin sekä tilintarkastuskertomukseen.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä on todettu seuraavat esteellisyydet:

Pasi Halonen, Kiinteistö Oy Leppävirran Majurinpelto, hallituksen jäsen,
Leppävirran Monitoimitalo Oy, hallituksen jäsen
Leppävirran Kiinteistö Oy, hallituksen jäsen

Muilla tarkastuslautakunnan jäsenillä; Kirsi Moisander, Eija Nissinen, Juha Kumpulainen ja Pertti Hyvärinen ei ole esteellisyyksiä.

4. Kunnanhallituksen antama selvitys vuoden 2024 arviointikertomukseen

Kunnanhallitus on kokouksessaan 17.11.2025 § 199 käynyt läpi toimielinten antamat selvitykset ja vastaukset vuoden 2024 arviointikertomuksen havaintoihin. Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 17.4.2026 käsitellyt ja merkinnyt tiedoksi toimielinten kunnanhallitukselle antamat selvitykset.

Alla olevat selvitykset ovat toimielinten vastauksista koottuja yhteenvetoja, jotka kuvastavat toimielinten näkemystä tarkastuslautakunnan havaintoihin. Tähän on nostettu esille vastaukset esille tuotuihin kehityskohteisiin.

Kunnanhallitus on antanut vastineenaan seuraavaa:

Kunnanhallituksen osalta arviointikertomuksessa todettiin kuntakonsernin omistajaohjauksen dokumentaatioissa tapahtuneen huomattavaa kehitystä. Kuitenkin voisi olla syytä miettiä toimenpiteiden kirjaamisen parantamista edelleen. Konserniohjaus on kunnossa, mutta minkälaista viestintä on ulospäin, on myös tärkeää.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanhallitus kirjaa pöytäkirjoihin omistajaohjaukseen liittyvät päätöksen tiedot asianmukaisesti.

Kunnanhallituksen antama vastine elinkeinotoimen osalta:

Arviointikertomuksessa mainittu Biokaasua pelloilta -hanke, on loppunut jo muutama vuosi sitten. Biokaasun tuotantolaitoksen investointihanke oli vastatuulella ja kariutui toistaiseksi Riikinvoima Oy:n sisäisten erimielisyyksien vuoksi. Tämä kokonaisuus on ollut elinkeinopoliittisesti suurin tai yksi tärkeimmistä tavoitteista. Kunta ei ole juurikaan voinut vaikuttaa syihin, jotka pysäyttivät investointiaikeet.

Tonttikaupan osalta omakotitontteja on markkinoitu aktiivisesti. Markkinointia on tehty pääasiallisesti digitaalisissa kanavissa / somessa. Rakenna- ja asu -messut jätettiin väliin aikaisempien vuosien laimeiden kokemusten vuoksi ja siksi, että asuinkuntamarkkinointiin ei kannata satsata kalliisti silloin, kun rakentaminen on kokonaisvaltaisesti lähes pysähdyksissä. Rakentamisen isompi taantuma selittää vähäistä tonttikauppojen ja tonttien varausten määrää. Sähköisellä markkinoinnilla ja messuosaston toteuttamatta jättämisellä on kyetty säästämään markkinointikuluissa.

Toimintaa on pyritty toteuttamaan harkiten ja mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tekoälyn ja sovellusten kehittyessä säästetään merkittävästi mm. konsultointi- ja mainostoimistohankinnoissa. Henkilöstön omaa osaamista on kehitetty sovellusten kehittyessä. Markkinoinnissa ja mainonnassa on tehty sekä printtiä että digitaalista mainontaa ja kohdennettu tehokkaasti. Vuonna 2024 ei ollut suuria uudistusprojekteja, kuten muina vuosina.

Tarkastuslautakunta painottaa kuntamarkkinoinnin ja kunnan johdon aktiivisen osallistumisen merkitystä sekä kunnan vetovoiman että asukkaiden ja yritysten houkuttelemisessa kuntaan.

Tekoälyllä eikä somemarkkinoinnilla ei pystytä korvaamaan inhimillisen kohtaamisen merkitystä.

Kunnanhallituksen antama vastine henkilöstöpalvelujen osalta:

Vastauksena henkilöstöpalvelujen osalta, että sairaspöissaoloihin on pyritty vaikuttamaan mm. aktiivisella tyhy-toiminnalla. Leppävirran kokoluokan työyhteisöissä sairauspöissaolojen määrä vaihtelee hieman vuosittain riippuen esimerkiksi pitkien sairauspöissaolojen vuosittaisesta määrästä.

Kokouspalkkioiden maksatus ei ole lisännyt suoranaisesti tilintarkastuksen tarvetta, mutta kerran vaalikaudessa toteutettava, riippumattoman tarkastajan suorittaman sisäisen tarkastuksen kohteeksi valittiin vuonna 2024 kokouspalkkioiden maksatuksen oikeellisuuden tarkastus ja varmistaminen.

Tilintarkastajan kokouspalkkioselvityksessä ei havaittu merkittäviä poikkeamia vuosien 2022–2024 ajalta. Sarastia on kehittänyt toimintaansa ja palvelun sujuvuutta seurataan aktiivisesti.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kunnan johto on tehnyt kehitystoimenpiteitä kunnan henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspöissaolojen vähentämiseksi.

Tarkastuslautakunta painottaa sisäisen valvonnan tärkeyttä kokouspalkkioiden ja palkkamaksujen oikeellisuuden varmistamisessa.

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 24.9.2025 § 70 antanut vastauksensa vuoden 2024 arviointikertomukseen.

Teknisen lautakunnan alaisten investointien toteuma oli TP2024 mukaan 8.378.063 €. Investointeihin oli varattu kaikkiaan 6.580.000 € josta investointivaroja yhteensä 2.900.000 €. Investointitasoon tehtiin valtuuston päätöksellä kesken vuoden 7.400.000 € korotus, jonka syynä oli Leppäkertun koulun leasing-sopimuksen katkaiseminen. Muutoksen jälkeen TA2024 investointitaso oli 11.080.000 € ilman varauksia. Toteutuneet investoinnit jäivät tämän alle 2.702.000 €. Osa toteutumattomista investoinneista siirrettiin vuosille 2025–2026 odottamaan linjauksia toteuttamisen aikataulusta. Investointien toteumaa pienentäviä avustuksia vuodelle 2024 kirjautui 316.000 €. Osa investoinneista jäi toteutumatta, koska investoinnin ehtona ollut avustus ei toteutunut.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Leppävirran kunnan investointisuunnitelman kasvuun tulevana vuosina, johon on kuitenkin varauduttu asianmukaisesti.

Korjausvelkaa on hoidettu rakennusten osalta purkuohjelman määrätietoisella edistämisellä. Infran ja vesihuollon puolella toteutettiin pumppaamosaneerausurakka minkä lisäksi suunnitelmavalmiutta parannettiin. Suunnittelun etenemisen tuloksista osoituksena voidaan pitää kesällä 2025 käynnistynyttä Alapihan alueen katusaneerausta, jossa uusitaan alueen katu- ja vesihuoltoinfra.

Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille julkisten rakennusten suuren korjausvelan määrän, joka koskettaa myös Leppävirran kuntaa. Jatkuvalle huollolle ja rakennusten kunnollisella ylläpidolla saadaan korjausvelka pysymään kurissa.

Tarkastuslautakunta odottaa kunnalta toimenpiteitä korjausvelan pienentämiseen ajantasaisella huoltosuunnitelmalla.

Sijaisten käyttö koskee ensisijaisesti ateria- ja siivouspalveluita. Sijaisten saaminen on ollut haastavaa, mutta siinä on kuitenkin riittävällä tasolla onnistuttu. Tässä on hyödynnetty mm. Varkauden kotouttamisohjaajan palveluita. Vesilaitokselle on vuoden 2024 aikana rekrytoitu vesihuoltosinööri, vesilaitoksen hoitaja sekä oppisopimuskoulutettava vesilaitoksen hoitaja. Lisäksi yhdyskuntainsinöörille on hankittu vesilaitoksen toimintaan liittyvää koulutusta.

Vesimittarihankinnan osalta toimittajille asetetuilla referenssi- ja liikevaihtovaatimuksilla tavoiteltiin toimittajan riskinsietokykyä sekä valmiuksia toteuttaa hankinta niin, että vesilaitoksen henkilökunta kuormittuu projektista mahdollisimman vähän. Vuoden 2024 lopun ja kuluvan vuoden kokemusten perusteella voidaan todeta, että jälkimmäisessä tavoitteessa onnistuttiin ja ensin mainittu taloudellinen riski toteutui, kun suuri määrä mittareita joutui toimintahäiriöiden vuoksi takaisinvedon kohteeksi. Jatkossa on syytä pyrkiä ennen isoja hankintoja viestimään paikallisille toimijoille mahdollisuudesta osallistua kilpailutuksiin työyhteisöliittymänä. Pienemmät hankinnat ohjautuvat jo nykyisin melko hyvin paikallisille toimijoille siltä osin, kun paikallista tarjontaa on olemassa.

Tarkastuslautakunta haluaa painottaa kunnan hankintaprosessissa entistäkin aktiivisempaa yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa ja kehittämään kilpailutusta siten, että myös paikalliset toimijat voivat kilpailulain sallimin keinoin osallistua kilpailutukseen. Tämä edellyttää, että paikallisia yrityksiä koulutetaan ja neuvotaan kilpailulain vaatimuksista.

Hyvinvointilautakunta 2.10.2025 § 45 on kokouksessaan antanut vastauksensa vuoden 2024 arviointikertomukseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen:

Hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) toimialan painopistealueet ja tavoitteet vuodelle 2025:

1. Ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö: Vanhemmuus vahvistuu. Ennaltaehkäistään nuorten riippuvuuksia ja alaikäiset nuoret ovat päihteettömiä. Lasten ja nuorten mielenterveys kohenee. Aikuisten päihteiden käyttö ja riippuvuuksien aiheuttamat haitat vähenevät. Aikuisten mielenterveysoireilu vähenee. Yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden välillä EPT-työn tuloksellisuuden kehittämiseksi.

2. Riittävä toiminta- ja työkyky: Liikunnan määrä lisääntyy kaikissa ikäryhmissä ja hengästyttävää ja hikoiluttavaa liikuntaa harrastaa yhä useampi. Laaditaan lasten ja nuorten liikuntastrategia. Edistetään hyvää ravitsemus- ja ruokakasvatusta ja ennaltaehkäistään ylipainoa kaikissa ikäryhmissä.

3. Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen: Kukaan ei koe itseään yksinäiseksi. Osallistavat toimintatavat ovat käytössä päätöksenteko- ja palveluprosesseissa. Järjestö- ja harrastustoimintaan aktiivisesti osallistuvien määrä lisääntyy.

4. Tapaturmien, väkivallan ja turvattomuuden ehkäiseminen: Ketään ei kiusata. Kiusaamisen vastainen ohjelma on käytössä vuoden 2024 aikana. Väkivaltaa tai sillä uhkailua ei sallita. Koti – ja vapaa-ajan tapaturmat vähenevät (erityisesti ikäihmiset). Liikenneonnettomuudet vähenevät (moponuoret, juuri ajokortin saaneet, ikääntyneiden ajokyky, rattijuopumus). Terveellinen ja turvallinen ympäristö (rikokset, katuruuhkaisuus, melu, sisäilma, talous- ja uimavesi, ilmanlaatu).

Tarkastuslautakunta suosittaa, että Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan painopistealueiden tavoitteille määritetään selkeät laadulliset mittarit, joita kukin toimiala arvioi oman toimintansa puitteissa.

Lasten ja nuorten liikuntastrategian valmistuminen toteutui osittain, jatkoaikaa kevät 2025: Leppävirran lasten ja nuorten liikuntapolku hyväksyttiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 27.5.2025 § 29. Saman prosessin osana valmisteltiin saman niminen hanke, johon saatiin 50 000 € valtion rahoitus. Hankkeessa rakennetaan polkua Harrastamisen Suomen mallin kerhoista seuratoimintaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan palvelut:

Aktiiviseen ja monikanavaiseen tiedotukseen pyritään käyttämällä maksuttomia tiedotuskanavia. Pääasiallisena viestintäkanavana ovat kunnan verkkosivut ja toimialan profiilit sosiaalisissa medioissa.

Leppävirran kirjasto toimii kolmessa paikassa: kirjastorakennuksessa, kirjastoautossa ja internetissä (e-kirjasto, e-elokuvapalvelu Cineast, saavutettavuuskirjasto Celia). Kirjastolla on noin 78 000 kappaletta fyysistä lainattavaa aineistoa (kirjat, lehdet, pelit, audiovisuaalinen aineisto). Kirjastorakennuksessa on kaikille varattavissa kokous- ja näyttelytilat sekä vapaasti käytettävissä hiljaisen työskentelyn huoneita. Kirjastoautolla on 72 pysäkkiä. Kirjasto tekee suunnitelmallista yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa lasten lukuinnon ja lukutaidon kehittämiseksi.

Nuorten palvelut tuottavat nuorisolain mukaisia, alle 29-vuotiaille suunnattuja palveluita. Tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kasvua, kehitystä sekä itsenäistymistä. Perusnuorisotyön palvelut ovat: nuorisotila, kouluilla tehtävä nuorisotyö, kerho- ja leiritoiminta sekä Walkers. Toiminnot sijoittuvat ajallisesti kouluilla tehtävän nuorisotyön (40 työtuntia/viikko): klo 8.00–14.00 välille ja nuorisotilan klo 13.00–18.00 välille (50 työtuntia/viikko), Walkersin (20 työtuntia/viikko) klo 16.00–21.00 välille. Jokainen perusnuorisotyön toiminto vaatii toteutuakseen suunnittelua, valmistelua ja raportointia. Valmisteleva työ vie noin 20 % jokaisen työntekijän viikkotyöajasta (38,25 h/viikko). Varsinaisessa ohjaustyössä nuorisotyöntekijät

kohtaavat kaikissa toiminnoissaan suuria määriä lapsia- ja nuoria ja lähes kaikkien toimintojen toteuttaminen vaatii kahden työntekijän työajan. Tällä varmistetaan asiakkaiden ja työntekijöiden turvallisuus.

Perusnuorisotyön tehtävien lisäksi kunnassa toimii valtion rahoituksella etsivä nuorisotyöntekijä. Hänen tehtävänkuvansa määrittelee rahoitus ja nuorisolaki (10 §). Etsivä nuorisotyöntekijä ei voi osallistua perusnuorisotyön tehtävien toteuttamiseen.

Nuorten palveluiden toiminnot ovat laaja-alaisia. Tällä hetkellä palveluista vastaa kolme nuorisotyöntekijää. Heistä jokainen vastaa perusnuorisotyön ohjaustehtävien lisäksi oman vastualueensa (nuorisotila / liikunnallinen nuorisotyö / kouluilla tehtävä nuorisotyö / Walkers) suunnittelusta, toteutuksesta ja raportoinnista. Sairastumisia on pyritty paikkaamaan sisäisin järjestelyin ja tuntityöllä. Tämänhetkisellä resurssilla tilanne on se, että äkillisissä poissaoloissa on vaikea saada järjesteltyä sijaista. Tämä johtaa toimintojen ajoittaiseen sulkemiseen.

Tarkastuslautakunta esittää, että liikuntapalveluiden kokonaisuus kirjataan toimintakertomukseen vastaavasti kuin kulttuuripalvelut.

Liikuntapalveluiden tuottaja on Vesileppis, jonka tuottamista palveluista tulisi saada yksilöidyt tiedot sekä laadullisista että määrällisistä suoritteista. Näin pystytään arvioimaan kunnan yhtiön kuntalaisille tuottamien palveluiden toteutuminen ja niiden laatu.

Tämä tulisi ottaa huomioon uuden strategian toteuttamissuunnitelman yhteydessä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että nuorisopalveluita on kehitetty myönteisesti ja samalla suosittelee, että nuorisolle (yläkoulu-lukioikäiset) suunnataan kysely nuorten palveluiden toimivuudesta ja kehittämisestä.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 15.10.2025 § 47 on kokouksessaan antanut vastauksensa vuoden 2024 arviointikertomukseen.

Vuosi 2024 toteutui talousarvion mukaisesti lähes täydellisesti. Henkilöstökulut alittuivat, koska sijaisjärjestelyjä ei tarvittu arvioitua määrää ja joitakin hankkeita jäi toteutumatta. Säästöä tuli myös tuntikehyksen supistamisesta, joka toteutettiin jakotuntien vähentämisenä.

Lapsiystävällisen kunta -mallin toteutuminen on onnistunut hyvin. Nuorisovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti ja osallistunut aktiivisesti lautakuntien ja kunnanvaltuuston kokouksiin. Lapsiparlamentti- ja nuorisovaltuustovaalit järjestettiin 2024.

Palveluiden laatua mitataan kyselyillä ja huoltajakeskusteluiden perusteella, vaikuttavuutta mitataan erilaisten valtakunnallisten kyselyiden ja tilastojen valossa, esim. kouluterveyskyselyt, TEA-viisari ja hyvinvointikyselyt.

Koululautakunnan hallinnon alla olevat toiminnot on onnistuttu järjestämään hyvin tiukentuvasta taloudesta huolimatta. Lähes kaikkiin tavoitteisiin on päästy kokonaan, jotkut

toteutuneet osittain. Perusopetuksen koululuokkien kummiyritysten määrä on jopa 60 % yli tavoitteen (16/10).

Pätevän henkilöstön saamisessa on ollut haasteita ja kelpoisuusvaatimukset on täyttänyt vain 90 % tavoitetason sijaan.

Erityisopettajien ja varhaiskasvatuksen opettajien tarve lisääntyy, vaikka lapsi- ja oppilasennusteet ovat laskevat. Kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön vaje on valtakunnallisesti tiedostettu ja haasteeseen on pyritty vastaamaan lisäämällä koulutuspaikkoja.

Kasvun ja oppimisen palveluissa pyritään jatkossakin turvaamaan laadukkaat lakisääteiset palvelut lapsiystävällinen kunta -mallia noudattaen ja lasten oikeudet huomioiden sekä kustannustietoisesti.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tehdyt toimenpiteet vastaavat vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin.

Keinoja pätevän henkilöstön rekrytoimiseen on tärkeää kehittää. Opetuksen laadusta ja oppilaiden tuen tarpeesta pitää pystyä huolehtimaan myös supistuvan talouden aikana.

5. Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Leppävirran kunnanvaltuusto on hyväksynyt 9.12.2024 talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2027. Talousarvion sitovuudesta on kirjattu talousarvion kohdassa 2.6 Sitovuusmääräykset. Talousarvion 2025 kohdassa 2.11 on esitetty kunnanvaltuustoon nähden sitovat tulo- ja määrärahat toimielimittäin.

Talousarviossa on myös esitetty strategian mukaiset tavoitteet ja mittarit.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2025 on ollut kasvun ja oppimisen lautakunnan alainen toiminta.

5.1 Kunnanhallitus, elinvoimapaalvelut

	TA2025	TOTEUMA TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	0 k€	0 k€	0 k€
Toimintakulut	-475 k€	-37 k€	- 0 k€
Toimintakate	-475 k€	-37 k€	- 0 k€

Strategian tavoite	Mittarit	TP2025 arvio toteumasta
Houkutteleva asuinpaikka		
Kärkihankkeina keskusta ja Ukonniemen asuinalueen sekä Paukarlahden, Oravikosken ja Timolan tonttien tehokas tonttimarkkinointi ja –myynti. Uusien vuokra-asuntojen suunnittelu, kerrostalo tai rivitalot. Markkinointikampanjat	Markkinointikampanjat (5kpl), tonttivaraukset (3kpl) myydyt tontit (2kpl) Tehdyt suunnitelmat (2kpl) Uudet talot, asunnot (5kpl)	Toteutuu osittain
Kiertotalouden edistäminen	Yhteistyötä hankaloittavien asioiden korjaaminen, Selvitys hajautetun biokaasuntuotannon toteutuksesta, K-S:n ja Leppävirran energiahankkeiden edistyminen	Toteutuu osittain
Matkailutulon lisääntyminen kunnassa	Uusien toimijoiden kartoitus ja hankinta (1kpl), Uus- ja korvausinvestointien laskelmat ja suunnitelmat (5kpl), Yhteistyön tiivistäminen Pohjois-Savon Matkailu Oy:n kanssa, uudet asiakasryhmät (2kpl)	Toteutuu
Aktiivinen elinkeinopolitiikka	Toimitilojen ja yritystonttien kartoitus, suunnittelu ja kaa-voituksen valmistelu	Toteutuu

Tonttivarauستavoite (3 kpl) ei toteutunut, tonttivarauksia vuonna 2025 tehtiin ainoastaan 1 kpl. Uusien vuokra-asuntojen suunnittelu ja rakentaminen ei toteutunut, tavoitteena oli 2 kpl tehtyä suunnitelmaa ja 5 kpl uutta asuntoa /taloa, yhtään uutta asuntoa eikä suunnitelmaa toteutunut.

Sorsakosken tonttikysyntää tulisi selvittää sekä käynnistää alueen tonttien markkinointi yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Oravikosken ja Paukarlahden alueella tulisi tonttimarkkinointia edistää yhteistyössä maa-alueiden omistajien kanssa.

Kiertotalous edellyttää aktiivisempaa panostusta, jossa olisi hyvä käyttää ulkopuolista asiantuntijaa apuna. Esimerkiksi gradun tekijöiden tai ammattikorkeakouluopiskelijoiden kanssa voisi tehdä yhteistyötä harjoitustöiden muodossa.

Matkailuun lisäpanostaminen on välttämätöntä etenkin nykyisessä tilanteessa, jossa kunnan vastuulla on kunnan kärkiyrityksen operointi. Talouden riskit ovat nousseet kunnan roolin muututtua.

5.2 Kasvun ja oppimisen lautakunta

Leppävirran kunnan sivistysosastoon kuuluvat perusopetus, lukiokoulutus, varhaiskasvatus sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorten palvelut sekä hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä moniammatillinen yhteistyö. Sivistyspalveluissa on kaksi luottamustoimielintä; kasvun ja oppimisen lautakunta sekä hyvinvointilautakunta.

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat, toteuma 2025:

	TA2025	TOTEUMA TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	625 k€	692 k€	67 k€
Toimintakulut	-17.936 k€	-17.360 k€	-576 k€
Toimintakate	-17.311 k€	-16.668 k€	-643 k€

Strategian tavoite	Mittarit	TP2025 arvio toteumasta
Houkutteleva asuinpaikka		
Leppävirta tunnetaan lapsi- ja perheystävällisenä kuntana	Lapsiystävällinen kunta - mallin tavoitteiden toteutuminen Lapset Puheeksi – menetelmäkoulutuksen käyneet, 12 henkilö/ v. Kouluilla tehtävä nuorisotyö, yhteiset työntekijät	Toteutuu
Vahva elinkeinoelämä		
Yrittäjyyteen kannustaminen	Yrityskummien lukumäärä, 10 kpl Yrityskylä-kävijämäärät: kaikki 6.-ja 9.-luokkien	Toteutuu

	oppilaat	
Hyvät palvelut		
Palvelujen tasapuolinen saatavuus ja laatu	Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteiden toteutuminen, Lapset Puheeksi -menetelmäkoulutuksen käyneet, 12 henkilö/ v.	Toteutuu
Toimiva kuntakonserni		
Motivoituneet, osaavat ja hyvinvoivat työntekijät ja päättäjät	Työhyvinvoinnin kehittäjän palvelut: * työpaikkakäynti väh. 1krt/v/ yksikkö, Työterveyshuollon yksikkökäynnit, Koulutuspäivien määrä, väh. 3/ hlö	Toteutuu
Osallisuuden edistäminen	Kokousten määrä/ vuosi: * Oppilaskuntatoiminta: väh 4 kpl/ koulu, Nuorisovaltuusto: väh: 6 kpl/ v, Lastenparlamentti: väh. 2 kpl/ v, Varhaiskasvatuksen lapsiparlamentit: väh. 8 krt/ v Kyselyt: * Kiusaamisen vastainen toiminta: väh 1krt/ v, * Lasten ja nuorten hyvinvointikysely, 1 krt/v	Toteutuu

Tarkastuslautakunta kiittää yrittäjyyskasvatuksen hyvästä toteuttamisesta. Kiusaamisen estäminen -kampanjan toteuttamisesta sekä lukiokoulutuksen markkinoinnista.

Lapsiystävällinen kunta -periaatetta toteutetaan kuulemalla lapsia ja nuoria lasten parlamentin ja nuorisovaltuuston kautta.

5.1.1 Varhaiskasvatuspalvelut

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat, toteuma 2025:

	TA2025	TOTEUMA TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	262 k€	293 k€	31 k€
Toimintakulut	- 5.653 k€	- 5.481 k€	-172 k€
Toimintakate	- 5.391 k€	- 5.188 k€	-203 k€

Varhaiskasvatuspalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut ja suoritelmäärät on esitetty taulukkomuodossa numeerisesti tilinpäätöskirjan 2025 sivuilla 68–69.

Tarkastuslautakunnan on hankala arvioida määrärahojen käyttöä ja tuloksia, koska kaikki varhaiskasvatuksessa käytettävät mittarit ja tulokset ovat määrällisiä, eivät laadullisia.

Tarkastuslautakunta esittääkin, että uuden strategian toteuttamisen yhteydessä varhaiskasvatukselle asetetaan selkeät laadulliset mittarit.

5.1.2 Koulupalvelut

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat, toteuma 2025:

	TA2025	TOTEUMA TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	363 k€	399 k€	36 k€
Toimintakulut	- 12.283 k€	- 11.879 k€	-404 k€
Toimintakate	- 11.920 k€	- 11.480 k€	-440 k€

Koulupalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut ja suoritelmäärät on esitetty taulukkomuodossa numeerisesti tilinpäätöskirjan 2025 sivuilla 71–72.

Tarkastuslautakunnan on hankala arvioida määrärahojen käyttöä ja tuloksia, koska kaikki koulupalveluissa käytettävät mittarit ja tulokset ovat määrällisiä, eivät laadullisia.

Tarkastuslautakunta esittääkin, että uuden strategian toteuttamisen yhteydessä koulupalveluille asetetaan selkeät laadulliset mittarit.

5.1.4 Tekniset palvelut

	TA2025	TOTEUMA TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	5.203 k€	5.109 k€	- 94 k€
Toimintakulut	- 4.895 k€	- 4.763 k€	- 132 k€
Toimintakate	- 309 k€	- 346 k€	37 k€

Tarkastuslautakunta esittää, että tilinpäätöskirjaan kirjataan jatkossa lyhyesti tulojen ja menojen ylitysten ja alitusten syyt sekä näiden vaikutukset kunnan palveluihin ja investointeihin.

Strategian tavoite	Mittarit	TP2025 arvio toteumasta
Houkutteleva asuinpaikka		
Turvallinen, viihtyisä ja luonnonläheinen asuinpaikka	Oravikosken maanhankinta ja kaavoituksen hyväksyminen.	Ei toteudu
Vahva elinkeinoelämä		
Matkailutulon lisääntyminen kunnassa	Urheilukenttäremontin rakennussuunnitelmien valmistuminen	Ei toteudu
Hyvät palvelut		
Tehokas ja ennakoiva viestintä	Omavesipalvelun käyttöönotto, palvelun piirissä 900 asiakasta	Toteutuu
Toimiva kuntakonserni		
Tuottavuuden nostaminen	Kahden rakennuksen energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden suorittaminen.	Toteutuu
Terveelliset, turvalliset, toimivat ja oikein mitoitettut toimitilat	Kunnanviraston tarveselvityksen toteuttaminen	Ei toteudu

Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille, että Oravikosken ja Paukarlahden alueella tulisi tonttimarkkinointia edistää yhteistyössä maa-alueiden omistajien kanssa.

Urheilukentän kunnostaminen on ensiarvoisen tärkeää sekä matkailun että erityisesti kunnan lasten ja nuorten monipuolisen liikunnan mahdollistamiseksi. Urheilukentän juoksuradan käyttö kilpailutoimintaan ei saa estyä.

5.1.3 Hyvinvointilautakunta

5.1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Strategian mukaiset toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

5.1.5 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Uuden strategian yhteydessä tulee asettaa liikunnalle sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluille strategiset tavoitteet ja kirjata selkeät laadulliset mittarit.

6. Erillisarvioinnit

6.1 Konnuslahti-Kurjala koulut

Valtuuston päätöstä koulujen tulevaisuudesta on toteutettu tehtyjen päätösten mukaisesti. Vaikutusten arviointia ei ole kuitenkaan tehty päätösten kirjaamisen jälkeen, vaan työtä on jatkettu aiemman mukaisesti. Koulupäätökset ovat aiheuttaneet runsaasti keskustelua kuntalaisten parissa.

Suositus:

Koulujen sijainti ja niiden yhteys kunnan muihin strategisiin tavoitteisiin tulisi selvittää nykyistä monipuolisemmin. Talouden tilan vaikutus painottuu voimakkaasti mutta esimerkiksi koulujen lakkauttamisen vaikutus lapsiperheiden asumiseen kunnassa tai yritysten rekrytointimahdollisuuksiin ei ole tarkasteltu. Näillä seikoilla voi olla koulujen kustannuksia merkittävämpiä seurauksia kunnan talouteen, mikäli sillä on merkitystä kunnan väkilukuun tai yritysten toimintaedellytyksiin.

Erityishuomio:

Koulukyselyn yhteydessä tehtävä kysely ei saadun palautteen mukaan ole riittävän selkeä eikä siinä ole kirjattu vaihtoehtoja, joiden pohjalta päätöksiä pystyttäisiin tekemään lapsikohtaisesti.

6.2 Yläkoulun ja lukion valmistelu

Yläkoulun ja lukion valmistelu on edennyt suunnitellusti ja valtuuston päätösten ja lautakunnan esitysten mukaisesti. Aikaa valmisteluun on mennyt runsaasti johtuen päätöksen edellyttämistä laajoista selvityksistä. Koulupäätöksen valmistelussa käynnistettiin jo vuonna 2025 hyvin laaja vaikutusten arviointi, jota on jatkettu vuoden 2026 alussa, niin että koulun sijoituspäätös pystytään tekemään keväällä 2026.

6.3 Luottokorttien käyttö

Luottokorttien hankintaprosessi on selkeä ja toimiva. Tarkastuslautakunta on käynyt läpi luottokorttien käytön vuodelta 2025 ja todennut, että korttien käytössä ei ole osoittautunut ostosten epäselvyyttä.

Vuoden aikana luottokorttien käyttömäärä on ollut koko kunnassa 50 000 euron tasolla, joka on kohtuullinen tämän kokoisessa kunnassa. Tärkeää on myös huomioda, että luottokortilla tehtävät pienostokset tuovat kunnalle selkeää säästöä laskutuskulujen jäädessä minimiin. Samalla myös kunkin laskun tausta ja hankkija on selkeästi löydettävissä.

Suositus:

Lautakunta toteaa, että luottokorttiohjeistukseen tulisi lisätä kunkin viran tai tehtävän tehtävänmukainen luottokortin käyttöraja.

Lisäksi lautakunta haluaa nostaa esille luottokorttihankitoihin liittyvänä ostojen painottumisen tiettyihin kaappoihin. Tasapuolisen hankinnan vuoksi taloushallinnon on hyvä kiinnittää huomiota ostojen kohdentumisen laajuuteen, sekä ohjeistaa ostajia. Olisi myös hyvä miettiä onko pienhankinnoissa kilpailutuksen tai isompien ostosmäärien mahdollisuutta, joka vähentäisi irto-ostosten tekemistä ostajan oman päätöksen mukaisesti.

Taloushallinnon tulisi sisäisen valvonnan yhteydessä tarkastaa laskuista, että henkilöstö ei käytä omia bonuskorttejaan ostojen yhteydessä. Tarkastuslautakunnalla ei ole siihen ollut nyt mahdollisuutta.

6.4 Hotelli Vesileppiksen operatiivisen toiminnan siirtyminen kunnan hoidettavaksi

Lautakunnan havainnot:

- Hotellin muutostilanne on ollut tiedossa jo pitempään ja asiaa on käsitelty valtuuston iltakouluissa ja valtuuston kokouksissa.
- Asian käsittely on edennyt päätösten mukaisesti ilman valitusprosessia.
- Hotelli Vesileppiksen rooli on paitsi matkailutoimintaan kytkeytyvä, myös merkittävä palvelu kuntalaisille, jonka vuoksi hotellin tehtävä osana kuntakonsernia on perusteltu.

Suositus:

- Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota hotellin rooliin osana kuntakonsernia. Kunnan perustehtävien näkökulmasta tärkeintä on, että hotellitoiminta saadaan kunnan hallinnassa ollessa taloudellisesti kannattavaksi, että sen myyminen tai vuokraaminen yksityiselle olisi mahdollista.

6.5 Kunnan konserniyhtiöiden kyky toteuttaa niille annettuja tehtäviä

Lautakunnan havainnot:

- Konserniyhtiöiden ja konserniyhteisöjen tavoitteet on saavutettu kohtuullisen hyvin, mutta niitä ei ole kirjattu suhteessa kuntakonsernin asettamiin tavoitteisiin.

Suositus:

- Tavoitteiden tulee olla konkreettisia, mitattavia ja aikataulutettuja sekä selkeästi sidottuja kuntastrategiaan.

6.6 Sidonnaisuudet

Sidonnaisuuksiin tulee kiinnittää huomiota sekä viranhaltijoiden että luottamushenkilöiden osalta.

Erityishuomio:

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että tilanteiden muuttuessa jokaisen ilmoitusvelvollisen tulee itse ilmoittaa muuttuneet tiedot.

7. Talouden toteutuminen ja tasapaino

7.1 Tilikauden tulos, talouden analyysi

Muutetussa talousarviossa 2025 kunnan tilikauden tulos oli arvioitu alijäämäiseksi -1,01 M€, mutta kunnan tilikauden 2025 tulos toteutui ylijäämäisenä ollen 133 447,76 €.

Toimintatuottojen toteuma 12,4 M€ oli hieman (59 496,62 €) suurempi kuin talousarvio 12,3 M€ ja toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 1,3 M€, toimintamenot talousarviossa 36,1 M€ ja toteuma 34,7 M€.

Toimintakatteen toteuma pienempi muutettua talousarviota, talousarvio -23,7 M€ ja toteuma -22,3 M€.

Verotulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti verotulokertymän ollessa 20,5 M€ ja valtionosuudet 5,1 M€ alittivat muutetun talousarvion 70 k€.

Muut rahoitusmenot ylittivät hieman muutetun talousarvion summasta; muut rahoitusmenot talousarviossa 77 k€, toteuma 82 k€. Korkomenot jäivät muutettua talousarviota 215 k€ pienemmäksi ollen 179 k€. Korkotuotot toteutuivat talousarviota paremmin 103 k€, toteutuneet korkotuotot yhteensä 128 k€. Muut rahoitustuotot toteutuivat muutettua talousarviota hieman pienempänä, muut rahoitustuotot talousarviossa 1,1 M€ ja toteuma 1,1 M€.

Vuosikate toteutui noin 1,4 M€ arvioitua parempana ollen 4,1 M€, muutetussa talousarviossa 2,7 M€. Vuosikate kattoi vuoden 2025 suunnitelman mukaiset poistot 2,9 M€ ja arvonalentumiskirjaukset 1,1 M€ eli tulorahoitus riitti kattamaan tilikauden 2025 poistot ja arvonalentumiset.

Poistojen, arvonalentumiskirjausten sekä poistoeron lisäyskirjausten jälkeen kunnan tilikauden tulos on ylijäämäinen 133 447,76 €.

Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta oli 1,5 M€ positiivinen, eikä menojen kattamiseen tarvinnut nostaa lisälainaa. Tilikaudella 2025 lyhennettiin lainaa noin 1,5 M€. Investointien tulo-rahoitusprosentti oli 187,6 %, joten investointimenot on pystytty kattamaan tulo-rahoituksella. Alla sadan % arvo tarkoittaa, että investointimenoja joudutaan kattamaan lainalla, käyttöomaisuuden myynnillä tai rahavaroja vähentämällä.

Kunnan taseessa omavaraisuusaste tilikaudella 2025 on 79,1 %. Yleisesti ottaen hyvänä kunnan omavaraisuusasteen pidetään tasoa 50–60 % ja jos omavaraisuusaste laskee selvästi alle 40–50 %, on kunta velkaantunut ja riippuvainen ulkopuolisesta rahoituksesta. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 34,1 %, joka on hyvällä tasolla. Hyvä taso on alle 40 %, tyydyttävä taso 40–80 % ja yli 80 % arvo on heikko. Kunnan lainakanta asukasta kohden 31.12.2025 oli 737 €/asukas.

Leppävirran kunnan tilikauden ylijäämä on 133 447,76 € ja konsernin tilikauden 2025 ylijäämä on 422 030,32 €.

Kunnan toimintatuotot olivat 7,9 M€ ja konsernin toimintatuotot 13,5 M€.

Kunnan toimintakulut olivat -30,3 M€ ja konsernin toimintakulut -35,3 M€.

Leppävirran kunnan vuosikate on 4,2 M€ ja konserni TP2025 vuosikate oli 5,1 M€.

7.2 Talouden tasapaino

Lautakunta arvioi:

- **Kunnan ja konsernin vuosikatteella vuonna 2025 pystyttiin kattamaan poistot**
 - Leppävirran kunta TP2025 vuosikate 4,2 M€, poistot ja arvonalentumiset yhteensä -4,1 M€ (poistot -3,0 M€ ja arvonalentumiset -1,1 M€)
 - Konserni TP2025 vuosikate 5,1 M€, poistot ja arvonalentumiset yhteensä -4,9 M€ (poistot -3,7 M€ ja arvonalentumiset -1,1 M€)
- **Kunnan ja konsernin vuoden 2025 taseessa ei ole kertynyttä alijäämää**
 - Leppävirran kunta TP2025, taseessa ei kertynyttä alijäämää, kertynyt ylijämä 2,4 M€ sekä tilikauden 2025 ylijäämä 133 k€
 - Konserni TP2025, taseessa ei kertynyttä alijäämää, kertynyt ylijämä 9,0 M€ sekä tilikauden 2025 ylijäämä 422 k€

Kunnalla on ennestään kertynyttä ylijäämää 2,42 miljoonaa euroa, jolloin talouden pitäisi pysyä tasapainossa suunnitelmakaudella. Kunta ei täytä kriisikuntamittareita.

Tarkastuslautakunta toteaa, kunnan taloutta on hoidettu huolellisesti ja vastuullisesti.

7.3 Investoinnit ja velka

Kunnan investointimenot muutetussa talousarviossa 2025 olivat yhteensä 7,4 M€ ja toteutuneet investointien nettomenot olivat yhteensä 2,2 M€, joka alittaa muutetun talousarvion 5,1 M€. Vuonna 2025 olennaisimmat investoinnit olivat vesihuollon laiteinvestoinnit 834 k€ sekä kunnallistekniikan rakennusinvestoinnit 414 k€ ja valaistusinvestoinnit 193 k€. Pysyvien vastaavien luovutustuloja kertyi 37 k€, investointimenoihin saadut rahoitusosuudet vuonna 2025 olivat 11 k€.

Investointien nettomenot TP2025 2,2 M€ ja lainakanta 31.12.2025 / asukas 737 €/asukas.

Lautakunta toteaa, että investointitaso oli vuonna 2025 maltillinen.

8. Kuntakonserni

Konsernin vuosikate tilikaudella 2025 oli 5,0 M€ ja tilikauden ylijäämä oli 422 k€.

Konsernin omavaraisuusaste oli 65,5 %, joka on hyvää tasoa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus on 56,3 %, joka ovat tyydyttävää tasoa. Konsernin lainakanta laski edellisvuodesta lähes 2 M€, vuonna 2025 lainakanta oli 16,4 M€ ja vuonna 2024 18,5 M€. Konsernin lainakanta asukasta kohden oli vuonna 2025 1846 €/ asukas ja 2024 2071 €/asukas. Konsernin taseeseen kertynyt ylijäämä on 8,9 M€.

Taloudellisten riskien huomioiminen on erityisen tärkeää konsernin kehitystä arvioitaessa. Tytäryhtiöiden pakolliset korjausinvestoinnit kasvattavat lainatarvetta, johon sisältyy mahdollinen korkoriski. Emoyhteisön ja tytäryhteisöjen yhtäaikainen velkaantuminen ja korkokulujen mahdollinen nousu ovat myös riskinä.

9. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Järjestelmät ovat pääosin kunnossa, vaikka kehittämistarpeita on. Riskienhallinta ei ole vielä riittävän systemaattista.

Suositus:

Riskienhallinta tulee integroida tiiviimmin talous- ja strategiaprosesseihin.

Tarkastuslautakunta kehottaa päivittämään riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeistusta sekä ottamaan käyttöön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointitaulukon, jonka pohjalta johto vuosittain arvioi prosessien toteutumista.

10. Henkilöstö

Tilinpäätöksen liitteeksi on laadittu henkilöstökertomus vuodelta 2025. Kunnan henkilöstömäärä vuoden lopussa 31.12.2025 oli yhteensä 312 työntekijää, joista 250 on vakinaista palvelussuhdetta ja 62 määräaikaista palvelussuhdetta.

Leppävirran henkilöstön keski-ikä oli 47,9 vuotta ja eläköityneitä työntekijöitä vuonna 2025 oli 14.

Sairauspoissaoloprosentti oli 4,07 % ja sairauspoissaolopäivien lukumäärä vuonna 2025 oli yhteensä 4.525 päivää, joka on 14,86 pv/hyv. Suurin osa (2005) poissaoloista oli 1–7 kalenteripäivän pituisia poissaoloja. Työtapaturmien ja työmatkatapaturmien aiheuttamia poissaolopäiviä oli 117 pv.

Henkilöstön koulutuspäiviä kertyi vuonna 2025 3 pv/työntekijä ja työkyvyn tukemiseen ja virkistytymiseen käytettiin yhteensä 45 883 €. Henkilöstöllä on käytettävissä ePassi- sekä työsuohdepyöräetu.

Kunnan henkilöstön työterveyshuollosta vastaa Pihlajalinna Oy.

Henkilöstökertomuksessa on esitetty myös työllisyyspalveluiden ja kotoutumispalveluiden yhteenveto.

Henkilöstökertomus on laadittu kattavasti.

Henkilöstön määrä 312.

Sairauspoissaolot 14,86 pv/hlö

Henkilöstökulut 16,4 M€

Tarkastuslautakunta toteaa myönteisen kehityksen sairauspoissaolojen vähentymisenä sekä työhyvinvointitoimenpiteiden kehittämisenä.

11. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- Kehittämistarpeista huolimatta tavoitteiden toteutumisessa on onnistuttu pääosin hyvin.
- Talouden tasapainoon liittyy tulevaisuuden haasteita, jotka tulee huomioida taloussuunnittelua ja strategiaa tehtäessä.
- Konserniohjauksessa ja mittaristoissa on kehittämistarpeita.
- Sisäinen valvonta, riskienhallinta sekä valmisteluprosesseissa laajempi vaikutusten arviointi tulee huomioida nykyistä paremmin.

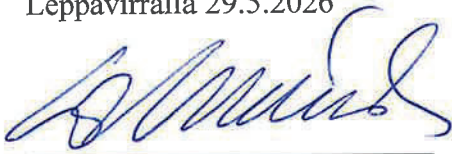

12. Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

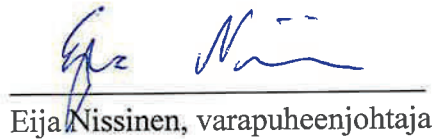
Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto:

1. Merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi.
2. Pyytää kunnanhallitukselta lausunnon arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista.
3. Edellyttää, että suositukset huomioidaan seuraavassa talousarviossa.

Leppävirralla 29.5.2026

Kirsi Moisander, puheenjohtaja

Eija Nissinen, varapuheenjohtaja

Pertti Hyvärinen, jäsen

Pasi Halonen, jäsen

Juha Kumpulainen, jäsen

